

T.B.M.M.
DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 662
Tarih : 11.06.89

10/420

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Ülkemizde yaşanan kadın cinayetlerinin nedenlerinin araştırılarak, bu konuda mevcut hukuksal düzenlemelere ve imzalanan uluslararası sözleşmelere işlerlik kazandıracak, gerekli mekanizmaların oluşturulması yönündeki hususların tespiti amacıyla Anayasa'nın 98'inci İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Fatma KURTULAN
Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Çoğu namus ve töre cinayeti olarak adlandırılan kadın cinayetleri, toplumda olağan karşılanan bir olgu haline gelmiştir. Ülkemizde yargı, kadın sorunlarına karşı yeterli duyarlılığı göstermezken; kadına yönelik şiddet ve ayrımcılık, düzenlemelerle de ortadan kalkmamakta ve kadın cinayetleri her yıl bir önceki yıla göre artarak devam etmektedir. Kadın haklarına ilişkin olarak günümüzde alınan kararlar ve uygulanan politikalar kağıt üzerinde kalırken, ataerkil zihniyetin rahatsızlık uyandırmaması, kadına yönelik şiddete karşı önlem alınmasının da önüne geçiyor. Türkiye tarafından 1985 yılında onaylanan Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi öncelikli olmak üzere, bu konuda imzalana sözleşmelerin, iç hukukta dikkate alınması yönünde başarı sağlanamamıştır. Ülkemizde, her üç kadından biri şiddete maruz kalırken, belediyeler sığınak açma yükümlülüğünü yerine getirmemiştir. Türk Ceza Kanunu ve ilgili diğer kanunlarda yapılan düzenlemelerin çoğu kağıt üzerinde kalırken, bu düzenlemeler, görünür, bilinir ve uygulanır kılınmadığı için bir ifade bulmamıştır. Ülkemizde, ayrımcılığı ve kadın haklarını korumayı içeren düzenlemeler hakkında, kadınlarda bilinç oluşturma ve farkındalık oluşturan mekanizmalar yetersizken, kadınların bu hakları kullanmaya yönelik başvurularına karşı da son derece duyarsız kalınmaktadır. Yasa uygulayıcıların, kadına yönelik ayrımcılık ve şiddetle mücadelede yeterli ölçüde bilinç sahibi olmaması, yasaları da işlevsiz kılmaktadır diyebiliriz. Bu tespit yalnızca spekülatif bir görüş değildir. Yakın zamanda AIHM, verdiği bir kararla da, bu tespiti güçlendirirken, ülkemizdeki yargının kadına yönelik ayrımcılık ve şiddete karşı duyarsızlığına hükmetmiş ve ülkemiz Avrupa'da kadını korumadığı için mahkum olan ilk ülke olmuştur. Bu karar da göstermiştir ki, dünyanın her yerinde yaşanan kadın cinayetleri, kadına yönelik şiddet ve ayrımcılık, ülkemizde de vahim bir boyuta ulaşmıştır. Ülkemizde, hükümetlerin, kadına karşı şiddeti ve ayrımcılığı önlemek adına, devlet politikası olarak devreye koyduğu düzenlemeler, bu trajik sonucu değiştirecek ve önleyecek güçte olmadığı, yaşanan cinayetlerle de kesinlik kazanmaktadır. Bütünlüklü bir yasal sistem ve bu sistemi hayata geçirecek siyasi irade olmadıkça, kadın örgütlerinin tek başına verdiği mücadele mevcut durumu değiştirmede yetersiz kalacaktır.

Hükümetler, kadına yönelik şiddeti ve ayrımcılığı önleyecek mekanizmaları devreye koymak yerine, kadının aile içindeki rolünü pekiştiren araçları ön plana çıkararak bu konudaki çıkmaza katkı sunmaktadırlar. Nitekim şiddete maruz kalan kadınların çoğu ilgili makamlara yaptıkları başvurularda, yetkililerce, kendilerine ailedeki geleneksel rolün hatırlatıldığı ve şikayetlerinden vazgeçilmesi yönünde telkinlerde bulunulduğunu ifade etmektedirler. Bu yönlü telkinlerin, karakoldaki görevli memurlardan tutalım da kimi hakimlere kadar şiddetle mücadelede bir yönteme dönüştürülmesi, kadını adeta ölümün ve şiddetin kucağına itmektedir. Kadının geleneksel rolünden uzaklaşmış olması, mahkemelerde, kadına yönelik şiddet davalarında, çoğu zaman şiddet uygulayanın haklı görülmesine gerekçe gösterilmektedir.

Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından, 2008 yılında yapılan Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması’nın sonuçlarına göre, kentte yaşayan kadınların %40,3’ü , kırsal kesimde yaşayan kadınların da %46,6’sı, Türkiye genelinde ise, kadınların %41,9’u eşi veya birlikte olduğu kişilerden fiziksel ya da cinsel şiddete maruz kaldığını ortaya koymaktadır. Fatma Babatlı, Özlem Şahin, Kadriye Kayaş, Dilek Saner ve daha yüzlerce kadın resmi kurumlardan koruma istemesine rağmen korunmamış ve eşleri ya da yakınları tarafından öldürülerek, namus cinayetine kurban gitmiştir.